

ХОРУЙДАР (КЛЮЧИ)

Үлэ 1 чааһа. Саха тыла уонна нууччалыы-сахалыы тылбаас		Үлэ 2 чааһа. Саха литэрэтиирэтэ уонна төрүт култуурата	
Сорудах нүөмэрэ	Хоруй	Сорудах нүөмэрэ	Хоруй

1	В	1	Г
2	Г	2	В
3	А	3	а
4	Б	4	б
5	б	5	а
6	Г	6	а
7	Б	7	В
8	В	8	Г
9	В	9	б
10	Б	10	В
11	А	11	а
12	А	12	В
13	Г	13	б
14	Г	14	Г
15	Б	15	В
16	Б	16	В
17	Г	17	б
18	А	18	б
19	А	19	В
20	В	20	а

СЫАНАЛЫР КЭРИНГ (КРИТЕРИИ ОЦЕНИВАНИЯ)

Үлэ 1 чааһа. Саха тыла уонна нууччалыы-сахалыы тылбаас		Үлэ 2 чааһа. Саха литэрэтиирэтэ уонна төрүт култуурата	
Соруда х нүөмэр э	Баала	Сорудах нүөмэрэ	Баала
1	1	1	1
2	1	2	1
3	1	3	1
4	1	4	1
5	1	5	1
6	1	6	1
7	1	7	1
8	1	8	1

9	1	9	1
10	1	10	1
11	1	11	1
12	1	12	1
13	1	13	1
14	1	14	1
15	1	15	1
16	1	16	1
17	1	17	1
18	1	18	1
19	1	19	1
20	1	20	1
Барыг а	20	Барыга	20
Мунутуур баал – 40			

Үлэ 2 чааһа (В)

Задание 1. Нууччалыы тизкиһи сахалыы тылбаастаа.

СКАКУН ЭЛЭМЭС

Уораан был мужчиной деятельным, был он здоров, крепок и не ленив, только и знал, что хлопотал по хозяйству, но богатства не нажил. Всякий раз спотыкался на чем-нибудь, допускал промашку. То не уследит за телком – и тот завалится в ясли, то в пору ледостава не позаботится пораньше загнать скотину во двор. Однажды уехал на свадьбу в соседний алас, и в это время, к несчастью, утонули три его коровы в ближнем озере, прямо около юрты. Озеро в аласе Мохсоголох большое, оно чернеет, словно огромный глаз с густыми ресницами – зеленым тальником. (И. Федосеев “Кто в тайге хозяин?”)

В соруудах (тылбаас) сыаналанар ирдэбилэ:

7. Тылбаас толорута – 5 б.
8. Тылбаас сөптөөбө, тизкис ис хоһоонун чуолкай биэри – 5 б.
9. Тылын-өһүн баайа – 5 б.
10. Тыл-өс култууратын таһыма – 5 б.
11. Уус-уран кизгэтии – 5 б.
12. Таба суруйуу, сурук бэлиэтин туруоруу – 5 б.

Соруудах уопсай баала: **30 баал.**

Үлэ 3 чааһа (С)

Задание 1. Улуу Кыайыы 75 сылынан “Сэрии алдьархайа саха литературатыгар” диэн тиэмэҕэ аахпыт айымньыларгар олобуран эссетэ суруй.

С соруудах маннык ирдэбилинэн сыаналанар:

9. Кээмэйэ 150 тылтан итэҕэһэ суох буолуохтаах - 3 б.
10. Тиэмэни арыйыы, эссе ис хоһооно, жанрын ирдэбиллэрин тутуһуу - 5 б.
11. Литература теориятын билии, о.э. терминнэри, өйдөбүллэри сөпкө туттуу - 2 б.
12. Цитата, өс хоһоон, интэриэһинэй тэннэбили, айымньыттан быһа тардыыны туттуу - 2 б.
13. Ырытыы, түмүктээһин оруннааҕа, сөптөөҕө - 5 б.
14. Суруйуу тутула (киириитэ, сүрүн чааһа, түмүгэ) - 3 б.
15. Үлэ суруллубут тыла тупсаҕайа, баайа, суруйуу истиилэ - 5 б.
16. Саха тылын суругун быраабылатын билии (синтаксис, морфология, орфография, пунктуация) - 5 б.

Сорудах уопсай баала - **30 б.**

А, В, С соруудахтар холбоон 100 б.

Степень диплома	Максимальный балл	Сумма баллов
		10- 11 классы
Диплом I степени (Победитель)	100	100-90
Диплом II степени (Призер)	100	89 - 80
Диплом III степени (Призер)	100	79 - 60